

С П Р А В К А

за отразяване на постъпилите предложения и становища от проведената писмена процедура за вземане на решение от Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ (ППР) за периода 2021-2027 г. по проект на 2 нови приоритета, съфинансирани от Фонда за справедлив преход за включване в ППР 2021-2027 г.

№	Организация	Предложения, становища, коментари	Приема се/ не се приема	Мотиви
1.	Десислава Георгиева – заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на УО на Оперативна програма „Региони в растеж“	Съгласува без бележки.		
2.	Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Съгласува без бележки.		
3.	Дирекция „Управление на териториалното сътрудничество“, Министерство на регионалното развитие и благоустройството	Съгласува без бележки.		
4.	Дирекция „Централно координационно звено“, Администрация на Министерския съвет	Съгласува без бележки.		

5.	Дирекция „Икономическа и социална политика“, Администрация на Министерския съвет	Съгласува без бележки.		
6.	Дирекция „Добро управление“, Администрация на Министерския съвет	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
7.	Дирекция „Икономическа и финансова политика“, Министерство на финансите	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
8.	Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, Министерство на финансите	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
9.	Дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите	Във връзка с иницизираната писмена процедура за вземане на решение за одобрение на нови приоритети в програмата, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, Ви информираме, че подкрепяме проекта на решение със следните коментари:	Приема се.	Информацията за стойностите е допълнена в съответните колони.

		<p>1. Не е попълнена информация в колони:</p> <ul style="list-style-type: none"> – „Междинна цел (2024 г.)“ и „Целева стойност (2029 г.)“ от Таблица 1 (Показатели за крайния продукт); – „Базова или референтна стойност“, „Референтна година“ и „Целева стойност (2029 г.)“ от Таблица 2 (Показатели за резултата); – „Процент на съфинансиране е)=а)/д)“ от Таблица 11 (Total financial appropriations by fund and national co-financing) за фонд ФСП. 		
		<p>2. Съгласно информацията в Таблица 4 (Dimension 1 - intervention field) ресурсът, заделен за техническа помощ от ФСП, възлиза общо на 51 800 374,00 евро, т.е. с 374,00 евро повече от заложената в Таблицы 10 (Financial appropriations by year) и Таблица 11 (Total financial appropriations by fund and national co-financing).</p>	Приема се.	Техническа грешка. Стойността е коригирана.
10.	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, Министерство на финансите	<p>На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.</p>		
11.	Министерство на труда и социалната политика	<p>Съгласува със следните коментари: МТСП напълно подкрепя включването на мерки от сферата на пазара на труда и социалното включване в Приоритет 3 на</p>	Приема се.	Проектите на Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП) са в процес на ревизиране, като към настоящия момент се

		<p>ПРР 2021-2027. Считаме, че териториите на трите региона ще имат нужда от всяка възможна подкрепа в реализирането на зеления преход по отношение на засегнатите човешки ресурси, вкл. предвиденото финансиране от ФСП по програмата.</p> <p>Към настоящия момент отчитаме известно разминаване между мерките в сферата на пазара на труда и социалното включване по т. 2 на Приоритет 3 – Справедлив преход на ПРР 2021-2027 и мерките по Стълб 2 – Социална подкрепа и подкрепа за заетост в проекта на Териториални планове за справедлив преход (ТПСП) за трите района Стара Загора, Перник и Кюстендил, които бяха изпратени на ЕК в началото на м. октомври 2022 г.</p> <p>По-конкретно, част от мерките в новия Приоритет 3 на ПРР 2021-2027, изпратен на членовете на ТРГ за съгласуване, не са включени в трите ТПСП, които ще се изпълняват чрез Приоритет 3 на ПРР, напр. финансирането за субсидирана заетост, стажове и обучение на работното място, както и целенасочената подкрепа за местния бизнес за адаптиране към техните нужди и ниво на развитие, обозначена в ПРР като „Оказване на съдействие на търсещите работа при търсене на работа“.</p>		<p>отразяват получените коментари от Европейската комисия. С оглед осигуряване на съгласуваност по отношение на мерките, финалният вариант на Приоритет 3 „Справедлив преход“, съфинансиран от Фонда за справедлив преход, ще бъде в съответствие с предвижданията на финалните версии на ТПСП.</p>
--	--	--	--	---

		Проектите на ТПСП са в процес на разработване и считаме, че Министерството на енергетиката и МРРБ следва да осигурят в процеса на подготовка на плановете и на ПРР 2021-2027 единност по отношение на мерките в проектите на двата вида документи.		
		В допълнение, наименованието на подкрепата „Оказване на съдействие на търсещите работа при търсене на работа“ в Приоритет 3 на ПРР 2021-2027 не отговаря по същество на включените в нея мерки, които касаят предоставянето на целенасочена подкрепа за предприятията. Предлагаме наименованието да бъде адекватно променено.	Приема се.	Текстът е прецизиран.
12.	Агенция за социално подпомагане, Министерство на труда и социалната политика	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
13.	Агенция за социално подпомагане, Министерство на труда и социалната политика	Съгласува без бележки.		
14.	Дирекция „Развитие на селските райони“, Министерство на земеделието	Съгласува без бележки.		

15.	Дирекция „Морско дело и рибарство“, Министерство на земеделието	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
16.	Министерство на околната среда и водите	Съгласува без бележки.		
17.	Министерство на иновациите и растежа	<p>Във връзка с инициираната писмена процедура за вземане на решение за одобрение на новия приоритет в програмата „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. в съответствие с проектите на Териториалните планове за справедлив преход на областите Стара Загора, Кюстендил и Перник и съфинансирани от Фонда за справедлив преход, Управляващият орган на ПКИП и ПНИИДИТ съгласува представените документи със следните коментари:</p> <p>Следва да се обърне внимание на необходимостта от синергия и допълняемост с мерките по Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г. (ПНИИДИТ) и Програмата за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027 г. (ПКИП)</p> <p>1. ПНИИДИТ обхваща следния набор от действия, които са съотносими</p>	Приема се по принцип.	УО на ПРР отчита необходимостта от въвеждане на ясен механизъм за координация и демаркация с други програми, като на следващ етап и на ниво операция/процедура/проект ще бъде въведен механизъм за проверка на липса на двойно финансиране. Следва да се има предвид, че предвидените за изпълнение мерки, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, ще бъдат съсредоточени в засегнатите въглищни региони и ще бъдат специфично насочени към преодоляване на негативните последици от прехода към климатична неутралност.

		<p>към действията, предвидени по новите приоритети на ПРР:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност , изградени по ОП НОИР (2014-2020 г.). Част от тези центрове са в областта на чистата енергия, например - Център по компетентност, насочен към научни изследвания, експериментално развитие и трансфер на знания в областта „Технологии и системи за генериране, съхранение и потребление на чиста енергия“; Център за върхови постижения „Мехатроника и чисти технологии“ ; Център за компетентност „Чисти технологии за устойчива околна среда – води, отпадъци, енергия за кръгова икономика“; - Подкрепа за ограничен брой (до 3) инфраструктури от Националната пътна карта за научна инфраструктура или техни обединения, като следва да се отчете наличието на научна инфраструктура за Съхранение на енергия и водородна енергетика (СЕВЕ) ; - Подкрепа за ограничен брой научноизследователски проекти в тематичните области на ИСИС и целите за устойчиво развитие на ООН - Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация, които са стратегически проекти, насочени към 		
--	--	--	--	--

		<p>МСП за повишаване на тяхната конкурентоспособност чрез превръщането на „зелените“ предизвикателства във възможности. Целта е да се създадат условия за устойчиви решения чрез предоставяне на зелени и/или цифрови услуги, създаване на пазарно предимство чрез въвеждането/разработването на „зелени и цифрови“ решения и екоиновации.</p> <p>- Програми за сътрудничество за иновации и трансфер на знания и технологии в областите на европейските вериги за създаване на стойност (European value chains). Това са колаборативни програми между индустрията, МСП и научните организации и висши училища за изграждане на дългосрочно сътрудничество и постигане на значителен напредък и принос към регионалната икономика като например в областта на изграждане на водородни долини</p> <p>- В рамките на действията за осигуряване на синергии с европейските програми Хоризонт Европа и Цифрова Европа, по ПНИИДИТ се предвижда финансова подкрепа за проект за Водородна долина Стара Загора ZAgoga sustainable HYdrogen Region (ZAHYR), за което консорциума разполага с писмо за</p>		
--	--	--	--	--

		<p>подкрепа от страна на Министерството на иновациите и растежа.</p> <p>2. По отношение на ПКИП специално внимание следва да се обърне на следните мерките, предвидени за изпълнение по Приоритет 3 на ПРР:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мерки, насочени към предприятията, свързани с подкрепата за научни изследвания и иновации на МСП (разработване и внедряване на иновативни технологии с ниски емисии на CO₂) доколкото по линия на ПКИП е предвиден значителен ресурс както под формата на безвъзмездно финансиране, така и на финансови инструменти за подкрепа за осъществяване на вътрешни за предприятията НИРД и иновации. По посочените мерки на ПКИП чистите и нисковъглеродни технологии заемат централно място като специален фокус е поставен на проектите в тематична област “Чисти технологии, кръгова и нисковъглеродна икономика” на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 21-27. - Друг ключов момент, който също има нужда от допълнителна координация с цел избягване на припокриване на интервенции са дейностите за МСП, свързани с реализиране на мерки за енергийна ефективност и дигитализация на предприятията, доколкото 		
--	--	---	--	--

		<p>интервенции с такава насоченост има заложени и по ПКИП.</p> <p>Доколкото програмите по линия на фондовете за споделено управление за периода 2021-2027 и в частност ПКИП и ПНИИДИТ са с национално покритие и с оглед на това, че предвидените за изпълнение мерки ще се реализират на територията на цялата страна, въвеждането на ясен механизъм на координация и демаркация, и осигуряване на липсата на припокриване на интервенции са не само предпоставка за избягване на двойно финансиране, но и гаранция, че ще бъдат постигнат по-голям синергичен ефект от подкрепата чрез допълващи се, а не дублиращи се дейности.</p>		
18.	Министерство на икономиката и индустрията	<p>На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.</p>		
19.	Изпълнителна агенция „Програма образование“, Министерство на образованието и науката	<p>На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.</p>		

20.	Министерство на образованието и науката	Съгласува без бележки.		
21.	Министерство на транспорта и съобщенията	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
22.	Министерство на туризма	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
23.	Министерство на културата	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
24.	Министерство на енергетиката	Съгласува с предложени технически редакции в текстовете.	Приема се частично.	Част от предложените технически редакции са отразени в текстовете. Следва да се има предвид, че не е възможна корекция на наименованията на дефинираните в точка 2.1.3.1.2. показатели, тъй като съгласно чл. 12 от Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета за Създаване

				на Фонда за справедлив преход, се използват показателите за краен продукт и за резултат, определени в Приложение III на същия Регламент.
25.	Министерство на здравеопазването	Съгласува без бележки.		
26.	Министерство на младежта и спорта	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
27.	Министерство на вътрешните работи	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
28.	Дирекция „Права на човека“, Министерство на външните работи	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
29.	Държавен фонд „Земеделие“	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на		

		регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
30.	Агенция за хора с увреждания, Министерство на труда и социалната политика	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
31.	Фонд мениджър на финансовите инструменти в България	<p>1. Във връзка с представения проект на Приоритет 3 „Справедлив преход“, бихме искали да подчертаем, че предоставянето на част от средствата по линия на Фонда за справедлив преход (ФСП) чрез финансови инструменти е от съществено значение за постигане на целите на прехода към климатична неутралност, подкрепа на икономическата диверсификация и създаването на работни места, с оглед преодоляване на риска от икономическия спад и безработица, породени от намаляването на добива на въглища и произведена енергия от тях.</p> <p>Подкрепата чрез финансови инструменти допринася за развитие на финансово жизнеспособни и бизнес ориентирани проекти, които създават работни места и увеличават растежа на икономиката в засегнатите региони. Считаме, че такъв тип проекти ще допринесат съществено</p>	Приема се.	Текстовете са допълнени.

		<p>за осигуряване на нови работни места за работещите в момента във въгледобивния и енергийния сектор и за запазване на нивата на заетост и на работни заплати в трите района по ФСП. Предвид посоченото, предлагаме в поле „Планирано използване на финансовите инструменти“ на приоритет 3 да се попълни следния текст:</p> <p><i>„При изпълнение на мерките по териториалните планове за справедлив преход за най-засегнати територии се предвижда използване на финансови инструменти за дългосрочни заеми и/или гаранции при благоприятни условия за финансиране на планираните мерки/дейности, които ще стимулират реализирането на приходогенериращи и жизнеспособни инвестиции. Подкрепа чрез финансови инструменти ще се предоставя включително в комбинация с безвъзмездна финансова помощ в една операция като техническа подкрепа за подготовка на инвестицията и/или инвестиционен грант и/или капиталови отстъпки.</i></p> <p><i>Фондът на фондовете, управляван от Фонд Мениджър на финансовите инструменти в България ЕАД, е структурата на национално ниво, която ще продължи да бъде отговорен орган за структурирането и управлението на</i></p>		
--	--	---	--	--

		<p><i>финансови инструменти, през програмния период 2021 - 2027.“</i></p> <p>Прилагането на подкрепа чрез финансови инструменти е обусловено от приходогенериращия потенциал на част от планираните мерки/дейности, например за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Създаване на индустриални паркове за чисти технологии (с нулеви емисии) в трите региона; • Създаване на мощности за производство и/или рециклиране на батерии в област Стара Загора; • Инвестиции във фотоволтаични паркове със съоръжения за съхранение на енергия и/или за производство на зелен водород и свързваща инфраструктура в трите региона; • Подкрепа за МСП, фокусирани върху научноизследователската и развойната дейност, проектирането и монтажа на фотоволтаични панели в област Перник; • Производство и разпределение на биометан и производство на енергия от вятърни турбини, вкл. подкрепа за МСП, насочени към инсталации за биогаз (биометан) в трите региона; • Енергийна ефективност в сграден фонд, с фокус преодоляване на енергийната бедност. 		
--	--	---	--	--

		<p>2. Във връзка с горепосоченото следва да се добави допълнителен показател в Таблица 1 „Показатели за краен продукт“, като ФМФИБ предлага да се заложи следният показател:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RCO03 - Подкрепени предприятия с финансови инструменти. <p>Посоченият показател е подходящ за измерване на приноса чрез финансови инструменти, подкрепящи предприятия в индустриалните паркове, предприятия за производство на енергия от ВИ, предприятия за производство и рециклиране на батерии и т.н.</p> <p>По отношение на показателите за резултат, считаме че приносът на подкрепата чрез финансови инструменти може да бъде адекватно измерен чрез заложения към момента показател RCR 01 - Създадени работни места в подкрепяните структури.</p>	<p>Приема се.</p>	<p>Показателят е включен в Таблица 1, „Показатели за крайния продукт“.</p>
		<p>3. С оглед сходния обхват на част от интервенциите по Приоритет 3 с мерки, планирани по Приоритет 1 (за Стара Загора) и по Приоритет 2 (за ЮЗР и ЮИР), например за инвестиции в индустриални паркове, енергийна ефективност в жилищни и публични сгради и др., считаме за удачно да се посочи подходът за осигуряване на синергия и допълняемост между</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>УО на ПРР отчита необходимостта от въвеждане на ясен механизъм за координация и демаркация с други програми, като на следващ етап и на ниво операция/процедура/проект ще бъде въведен механизъм за проверка на липса на двойно финансиране. Следва да се има предвид, че предвидените за изпълнение мерки, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, ще</p>

		интервенциите по програмата, финансирани по линия на ЕФРР и ФСП.		бъдат съсредоточени в засегнатите въглищни региони и ще бъдат специфично насочени към преодоляване на негативните последици от прехода към климатична неутралност.
		<p>4. По отношение на мярката „Подкрепа за използването на геотермална енергия за централно отопление в област Кюстендил“, предлагаме наименованието да се коригира така: „Подкрепа за използването на геотермална енергия за търговски цели и за централно отопление в област Кюстендил“, което кореспондира със съответния текст, предвиден в Териториалния план за справедлив преход за регион Кюстендил. Допълнението е съществено, доколкото то създава възможност геотермалната енергия да се използва не само за отопление, но и за други дейности на предприятията, производство на енергия, развитие на балнеолечение и туризъм, дейности в селското стопанство и т.н. При отчитане на горепосочените коментари на ФМФИБ, подкрепяме решенията на ТРГ за одобрение на проекта на ПРР с новия Приоритет 3, съфинансиран от ФСП, даване на мандат на Председателя на ТРГ за изпращане за разглеждане и одобрение от СКУСЕС и</p>	Приема се.	Текстът е допълнен.

		от Министерския съвет и за последващо изпращане на ЕК за официално одобряване, както и за адресиране на получени коментари в хода на процедурите по одобрение, за които следва да бъдем своевременно информирани.		
32.	Национален статистически институт	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
33.	Комисия за защита от дискриминация	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
34.	Регионален съвет на развитие на Северен централен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
35.	Регионален съвет на развитие на Северозападен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на		

		регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
36.	Регионален съвет на развитие на Североизточен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
37.	Регионален съвет на развитие на Югозападен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
38.	Регионален съвет на развитие на Югоизточен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
39.	Регионален съвет на развитие на Южен централен регион	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		

40.	Асоциация на индустриалния капитал в България	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
41.	Българска стопанска камара	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
42.	Българска търговско-промишлена палата	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
43.	Конфедерация на работодателите и индустриалците в България	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
44.	Съюз за стопанска инициатива	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на		

		регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
45.	Конфедерация на независимите синдикати в България	Съгласува без бележки.		
46.	Конфедерация на труда „Подкрепа“	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
47.	Национално сдружение на общините в Република България	<p>Във връзка с иницизираната по електронна поща на 17 октомври 2022 г. писмена процедура на Тематичната работна група (TRГ) за разработване на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ПРР), Ви информираме, че одобряваме допълването на стратегическия документ с предложените два нови приоритета, съфинансирани от Фонда за справедлив преход.</p> <p>По отношение на предложените текстове на новите приоритети, Ви предоставяме и конкретни коментари и бележки, както следва:</p> <p>I. Приоритет 3 „Справедлив преход“:</p> <p>1. Съгласно проекта на Териториалния план за справедлив преход на област Кюстендил, дейността за подкрепа използването на геотермална енергия в</p>	Приема се.	Текстът е допълнен.

		региона, е както за търговски цели, така и за централно отопление. В тази връзка, допълнението за търговските цели, следва да отрази и в текстовете на дейността, включена в приоритета;		
		<p>2. В Мерките, насочени към климатичен преход, базиран на енергийна ефективност и климатично-устойчива инфраструктура, считаме че:</p> <ul style="list-style-type: none"> • в частта енергийна ефективност в сграден фонд, в унисон с разписаните показатели за краен резултат, следва да се включат и дейности, насочени към обществени/ публични сгради. В допълнение ще е удачно да се преработят и обосновките към дейността, рефериращи към енергиен преход и интегрирани мерки за енергийна ефективност, в т.ч. при допълняемост и демаркация на същите с аналогични им заложен в Плана за възстановяване и устойчивост, Програмата за околна среда 2021-2027 и другите приоритети на ПРР; 	Приема се.	Текстът е допълнен. Следва да се има предвид, че УО на ПРР отчита необходимостта от въвеждане на механизъм за координация и демаркация с други програми, като на следващ етап и на ниво операция/процедура/проект ще бъде въведен механизъм за проверка на липса на двойно финансиране.
		<ul style="list-style-type: none"> • съгласно обосновките за спазването на хоризонталните политики, където фигурират текстове, насочени към устойчива градска мобилност и предвиждащи доставка на превозни средства или интервенции по спирки и гари, следва да се добавят кореспондиращи им конкретни мерки и 		

		дейности обект на подкрепа от приоритета;		
		3.Обръщаме внимание и на необходимостта от допълване и прецизиране на текстове в отделни раздели на приоритета. В тази връзка, трябва да се остойността показателите за краен продукт и резултат и да се приведат в съответствие текстове от и в различните раздели от описанието на приоритета с други такива. Примери в това отношение са: описана подкрепа в направлението за климатичния преход насочена към транспорт и мобилност, без последващо разписване на конкретни мерки/дейности; посочена подкрепа в направлението за социален преход чрез социални услуги, отново без посочени конкретни мерки и дейности и др.		
		II. Приоритет Техническа помощ по чл. 36 (4) от POP: В допустимите за подкрепа дейности, следва да се включат и такива за обезпечаване функционирането и за подкрепа на дейността на Областните комисии по Справедлив преход, включително за провеждането на обучения на същите. По аналог, такива дейности трябва да се обезпечат от приоритета и за останалите териториални органи, в т.ч. за Регионалните съвети за развитие.	Приема се.	Текстът е допълнен.

48.	Българска академия на науките	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
49.	Съвет на ректорите на Висшите училища в Република България	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		
50.	Селскостопанска академия	Съгласува без бележки.		
51.	Юридически лица с нестопанска цел за обществено полезна дейности, работещи в сферата на регионалното, териториалното или градското развитие	<p>Съгласува със следните коментари:</p> <p>В Плановите за справедлив преход на трите области мерките за подпомагане са структурирани в 3 стълба:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Промисленост за устойчиви енергийни решения 2. Социална подкрепа и подкрепа за заетостта 3. Разнообразяване на местната икономика <p>В Приоритет 3 на ПРР, мерките са структурирани в три направления:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мерки, свързани с икономическия преход, базиран на устойчиви енергийни решения, което съответства на стълб 1 от ПСП 	Приема се.	Проектите на Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП) са в процес на ревизиране, като към настоящия момент се отразяват получените коментари от Европейската комисия. С оглед осигуряване на съгласуваност по отношение на мерките, финалният вариант на Приоритет 3 „Справедлив преход“, съфинансиран от Фонда за справедлив преход, ще бъде в съответствие с предвижданията на финалните версии на ТПСП.

		<p>2. Мерки, насочени към социален преход, базиран на квалифицирана заетост, предприемачество и социални услуги в области Стара Загора, Перник и Кюстендил, което частично съответства на стълб 2 от ПСП</p> <p>3. Мерки, насочени към климатичен преход, базиран на енергийна ефективност и климатично-устойчива инфраструктура, което изобщо не съответства на нито един от трите стълба на ПСП.</p>		
		<p>В Приоритет 3 на ПРР в недостатъчна степен са включени мерките от стълб 2, свързани със създаване на Междурегионални центрове за професионално обучение и образование, а в същото време са формулирани нови мерки, предвиждащи картографиране на нуждите и възможностите от квалификация и преквалификация на работниците в засегнатите региони и оказване на съдействие на търсещите работа при търсене на работа, които са по-обща и не отразяват специфичните нужди на всяка една от трите засегнати области, които са различни и не могат да бъдат сложени под общ знаменател.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Предвидените дейности за картографиране на нуждите и възможностите от квалификация и преквалификация на работниците в засегнатите региони ще идентифицират конкретните нужди от повишаване на квалификацията и уменията на работната сила, което ще даде възможност да бъдат дефинирани определените направления за обучения и придобиване на нови умения на работните във всеки един от регионите. В този смисъл, резултатите от извършеното картографиране могат да обосноват прилагането на мерки, свързани със създаване на Междурегионални центрове за професионално обучение и образование.</p>

		<p>Във второто направление от Приоритет 3 на ПРР са обединени мерките по стълб 2 и стълб 3 от ПСП, като липсват мерките за подкрепа за научни изследвания и иновации за МСП и изграждане на центрове за НИРД.</p>	Приема се.	Текстът е допълнен.
		<p>В същото време в направление 3 от ПРР е формулирана изцяло нова мярка Енергийна ефективност в сграден фонд, с фокус преодоляване на енергийната бедност и то с фокус върху групите в неравностойно положение.</p> <p>Считаме, че с така направените промени спрямо заложеното в ПСП се измества фокуса на целите и очакваните резултати. Категорично сме против на включване на нова мярка Енергийна ефективност в сграден фонд, с фокус преодоляване на енергийната бедност предвид факта, че такива мерки са предвидени в рамките на ПВУ и други програми, финансирани от ЕСИФ и ФМ на ЕИП.</p>	Не се приема.	<p>Следва да се има предвид, че съгласно чл. 8 от Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета за Създаване на Фонда за справедлив преход (ФСП), фокусът на подкрепата по ФСП е насочен включително към инвестиции в енергия от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета, включително с посочените в нея критерии за устойчивост, както и в енергийна ефективност, включително за целите на намаляването на енергийната бедност. В допълнение, УО на ПРР отчита необходимостта за допълнителна подкрепа за справяне с енергийната бедност в засегнатите региони с акцент върху уязвимите групи, като счита, че нуждите от прилагане на мерки за енергийна ефективност в сграден фонд надхвърлят многократно</p>

				финансовия ресурс, предвиден за изпълнение по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост и Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.
		Настояваме 3-те направления от мерки в рамките на Приоритет 3 на ПРР да бъдат изцяло съобразени и структурирани в съответствие с трите стълба на ПСП, като разпределението на финансовия ресурс да бъде съобразено с трите стълба на ПСП. В допълнение, предлагаме финансовият ресурс да бъде разпределен между трите региона (Стара Загора, Перник и Кюстендил) в съответствие с очаквания брой на засегнатите работни места с оглед целево алокиране на средствата според нуждите и в съответствие с принципите на ефективност и ефикасност (нужди – мерки – резултати – цели).	Приема се.	Финалният вариант на Приоритет 3 „Справедлив преход“, съфинансиран от Фонда за справедлив преход, ще бъде в съответствие с финалните версии на Териториалните планове за справедлив преход.
52.	Юридически лица с нестопанска цел за обществено полезна дейности, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи	Във връзка с иницирираната писмена процедура за вземане на решение за одобрение на нови приоритети в Програма за развитие на регионите (ПРР) 2021 -2027, съфинансирани от Фонда за справедлив преход, версия октомври 2022г., от името на Хабитат България бихме искали да обърнем внимание на факта, че в текста на изпратеното електронно писмо до ТРГ се посочва: “Новите 2 приоритета на ПРР са	Не се приема.	Изпратеният за съгласуване от членовете на ТРГ проект на два приоритета съдържа два приоритета – Приоритет 3 „Справедлив преход“ и Приоритет 4 „Техническа помощ по чл. 36“.

		<p>разработени в съответствие с проектите на Териториалните планове за справедлив преход на областите Стара Загора, Кюстендил и Перник.“ На практика в приложения документ за допълнение към ПРР се предлага 1 нов приоритет:</p> <p>Priority: 3 Справедлив преход</p> <p>2.1.3.1. Specific objective: Предоставяне на възможност на регионите и хората да се справят със социалните въздействия, заетостта, икономиката и въздействието върху околната среда от прехода към целта на Съюза за климата през 2030 г. и климатично неутрална икономика до 2050 г. въз основа на Парижкото споразумение</p> <p>На лице е разминаване и в текста на решението, което искате да се гласува:</p> <p>Решение 1: Тематичната работна група за разработване на ПРР одобрява допълване на Програмата с предложените нови приоритети, съфинансирани от Фонда за справедлив преход.</p> <p>В този смисъл, би следвало да коригирате изпратения образец на решение, защото документа, допълващ ПРР визира един нов приоритет по ОПРР, а именно приоритет 3 Справедлив преход.</p>		
		По отношение на предложеното допълнение към ПРР, предлагаме следното:	Приема се по принцип.	Разпределеният ресурс по кодове на интервенция е съобразен с рамката на планираните към

		<p>1. Към посочените в документа интервенции да бъдат добавени и допълнителни кодове, които биха допринесли за по-доброто икономическо развитие на 3-те региона. Към документа няма обосновка защо са посочени само 15 типа интервенции и как е направено разпределението на средствата между тях, 2.1.3.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR Table 4: Dimension 1 - intervention field. В Приложение I от РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1060 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2021 година, е записано: „За специфичната цел „осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение“, получаваща подкрепа от ФСП, могат да се използват областите на интервенция по всички цели на политиката, при условие че са съобразени с членове 8 и 9 от Регламента за ФСП и са в съответствие със</p>		<p>момента инвестиции в ТПСП. Следва да се има предвид, че териториалните планове са в процес на подготовка, като след тяхното финализиране и одобрение текстът на приоритета по ПРР 2021-2027 г., вкл. разпределението на финансовия ресурс и резултатите от изпълнението на интервенциите, ще бъде синхронизиран.</p>
--	--	---	--	---

		<p>съответния териториален план за справедлив преход. За тази специфична цел коефициентът за изчисляване на подкрепата за целите, свързани с изменението на климата, е определен на 100% за всички използвани области на интервенция.“ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=EN.</p> <p>В тази връзка, предлагаме да бъдат добавени и следните полета на интервенция:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 015 Цифровизация на МСП или големи предприятия (включително електронна търговия, електронен бизнес и бизнес процеси в мрежа, центрове за цифрови иновации, „живи лаборатории“, интернет предприемачи и нови ИКТ предприятия, B2B), които отговарят на критериите за намаляване на емисиите на парникови газове или за енергийна ефективност; ➤ 022 Подпомагане за големи предприятия чрез финансови инструменти, включително производствени инвестиции – (считаме, че трябва да се засилят политиките за прилагане на финансови инструменти, а не само на безвъзмездно финансиране. Това ще 		
--	--	---	--	--

		<p>даде възможност повече икономически единици да получат подкрепа за адаптиране към промените.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 024 Специализирани услуги за подпомагане на МСП и групи от МСП (включително услуги за управление, маркетинг и проектиране) ➤ 026 Подкрепа за иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи и бизнес мрежи, които са от полза предимно за МСП ➤ 040 Енергийна ефективност и демонстрационни проекти в МСП или големи предприятия и спомагателни мерки в съответствие с критериите за енергийна ефективност ➤ 046 Подкрепа за субектите, които предоставят услуги, допринасящи за нисковъглеродна икономика и устойчивост спрямо изменението на климата, включително мерки за повишаване на осведомеността ➤ 137 Подпомагане за самостоятелна заетост и започване на стопанска дейност ➤ 138 Подкрепа за социалната икономика и социалните предприятия 		
		2. Тъй като в приложението няма отделен код за управление на строителни	Приема се по принцип.	Във връзка с изпълнение и спазване на принципа за

		отпадъци, а считаме, че при ликвидирането на замърсяващите ТЕЦ и съпътстващите ги производства ще се генерират огромни количества строителни отпадъци, предлагаме да бъдат включени кодове 071 Насърчаване на използването на рециклирани материали като суровини или 072 Използване на рециклирани материали като суровини в съответствие с критериите за ефективност.		„ненанасяне на значителни вреди“ в процеса на изпълнение на инвестициите по програмата ще бъдат заложен на хоризонтално ниво изисквания за ефикасно използване на ресурсите и прилагане на принципа за кръговост, както и използване на екологични материали.
		3. На стр.40 от посочения Регламент е посочено: За ЕФРР, Кохезионния фонд, ЕСФ+, ФСП и ЕФМДРА, програмата се придружава за информационни цели от списък на планираните операции от стратегическо значение и график. Считаме, че такъв списък следва да бъде изготвен и приложен към програмата.	Приема се по принцип.	В рамките на ПРР 2021-2027 г. е приложен списък на планираните операции от стратегическо значение, които да бъдат подкрепени по Приоритет 1 и Приоритет 2 с ресурс от ЕФРР. За Приоритет 3 по линия на ФСП на ниво програма на този етап не са идентифицирани операции от стратегическо значение.
53.	Юридически лица с нестопанска цел за обществено полезна дейности, работещи в сферата на равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности	На основание чл. 15, ал. 3 от Вътрешните правила за организацията и дейността на Тематичната работна група за разработване на Програма „Развитие на регионите“ за периода 2021-2027 г. се счита, че проектът на решение е гласуван без бележки.		